

Aktywność zawodowa osób starszych

Opracowała
Daria Litwin

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku

Wyróżniająca Jakość Badań

Nakład 30 egzemplarzy

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej

ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa

e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl

<http://www.cbos.pl>

(48 22) 629 35 69

W skrócie

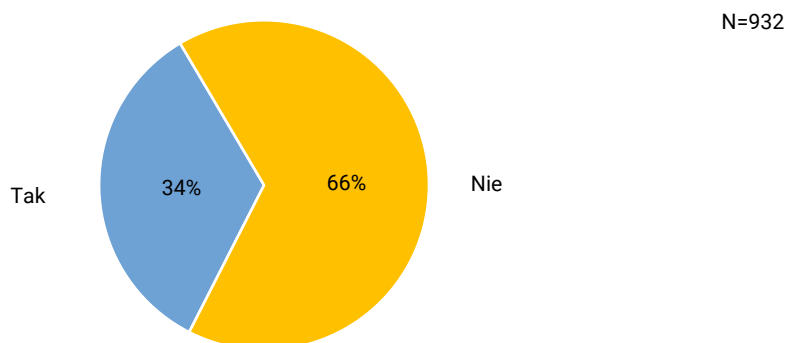
- Zdecydowana większość respondentów powyżej 60 roku życia (88%) deklaruje, że pobiera rentę lub emeryturę.
- Niemal co piąta osoba otrzymująca emeryturę (19%) pozostaje aktywna zawodowo.
- Jako główne przyczyny dalszego zarobkowania seniorzy wskazują chęć pozostania aktywnym oraz satysfakcję z pracy.
- Spośród pracujących seniorów 63% planuje pozostać na rynku pracy tak długo, jak to będzie możliwe.
- Więcej niż co trzeci nieaktywny zawodowo senior (34%) chciałby pracować, lecz nie pozwala mu na to zdrowie.

W całej Europie od lat obserwujemy proces starzenia się społeczeństwa. Temat starości, seniorów oraz kwestii zapewnienia im godnych warunków bytu budzi rozmaite dyskusje i przedstawiany jest jako wyzwanie dla kolejnych pokoleń. Dane Głównego Urzędu Statystycznego¹ pokazują, że w 2024 roku osoby powyżej 60. roku życia stanowiły 26,6% polskiego społeczeństwa, a prognozy wskazują, że do roku 2050 odsetek ten może wzrosnąć do 37%. Takie perspektywy rodzą pytania na temat kształtu i wydajności systemu emerytalnego. W związku z tym w kwietniowym badaniu² zapytaliśmy seniorów o kwestie związane z aktywnością zawodową oraz otrzymywanymi świadczeniami.

Wszystkich uczestników badania, niezależnie od wieku, zapytaliśmy, czy pobierają jakiś rodzaj renty lub emeryturę. Ponad jedna trzecia respondentów (34%) odpowiedziała twierdząco.

CBOS

RYS. 1. Czy otrzymuje Pan(i) rentę lub emeryturę, niezależnie od tego, czy jest ona Pana(i) głównym źródłem utrzymania czy też nie?

¹ GUS, *Sytuacja osób starszych w Polsce w 2024 r.*

² Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (432) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiednim od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej (CAWI), do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiednim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 9 do 19 kwietnia 2026 roku na próbie liczącej 944 osoby (w tym: 58,9% metodą CAPI, 22,5% – CATI i 18,6% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcję wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

Zdecydowana większość osób po 60 roku życia (88%) deklaruje, że otrzymuje rentę bądź emeryturę, a wśród osób powyżej 65 roku życia niemal wszyscy (96% lub 97%, zależnie od grupy). Co trzeci badany z grupy wiekowej 60–64 lata (35%) nie pobiera ani renty, ani emerytury.

TABELA 1

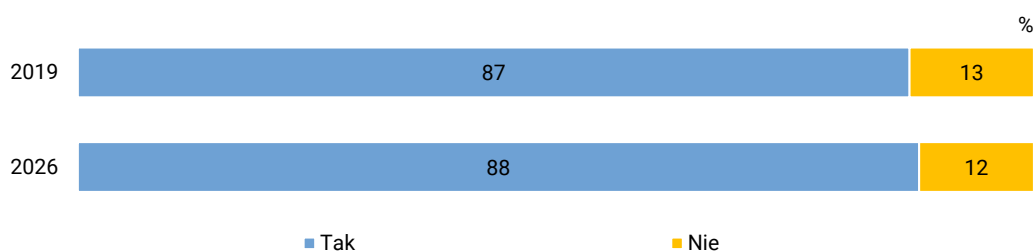
Czy otrzymuje Pan(i) rentę lub emeryturę, niezależnie od tego, czy jest ona Pana(i) głównym źródłem utrzymania czy też nie?	Ogółem osoby w wieku 18+	Ogółem osoby w wieku 60+	Odpowiedzi według grup wiekowych			
			Do 59 lat	60–64 lata	65–74 lata	75 lat i więcej
			w procentach			
Tak	34	88	6	65	96	97
Nie	66	12	94	35	4	3

W ciągu ostatnich siedmiu lat praktycznie nie zmieniła się liczba osób, które otrzymują rentę lub emeryturę po ukończeniu 60 roku życia (wzrost o 1 punkt procentowy, z 87% do 88%).

CBOS

RYS. 2. Czy otrzymuje Pan(i) rentę lub emeryturę, niezależnie od tego, czy jest ona Pana(i) głównym źródłem utrzymania czy też nie?

ODPOWIEDZI OSÓB W WIEKU 60+

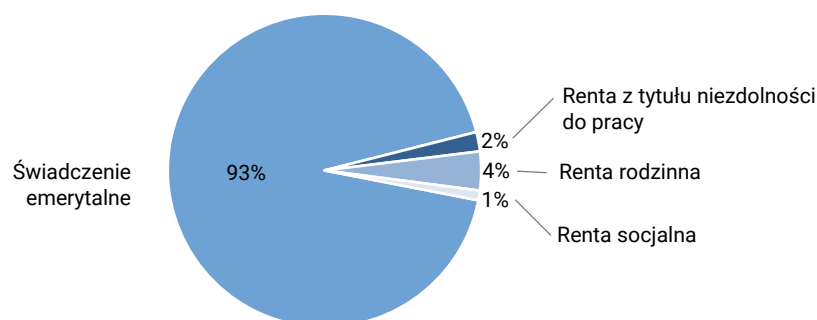

Głównym świadczeniem pobieranym przez seniorów jest emerytura, otrzymuje ją ogółem 93% Polaków powyżej 60 lat. Rentę z tytułu niezdolności do pracy pobiera 2% spośród pytanych, zaś 4% ma przyznaną rentę rodzinną.

CBOS

RYS. 3. Rodzaj pobieranych świadczeń

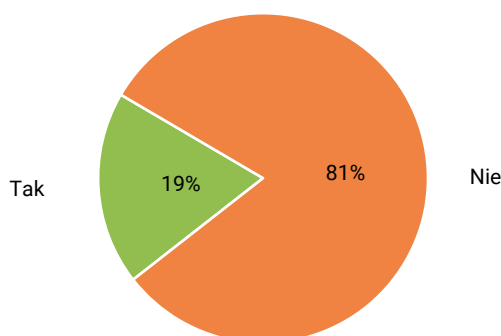
ODPOWIEDZI OSÓB W WIEKU 60+ (N=278)

Wśród respondentów pobierających emerytury 19% nadal jest aktywnych zawodowo, natomiast 81% nie pracuje zarobkowo, w związku z tym emerytura stanowi prawdopodobnie ich główne źródło utrzymania.

CBOS

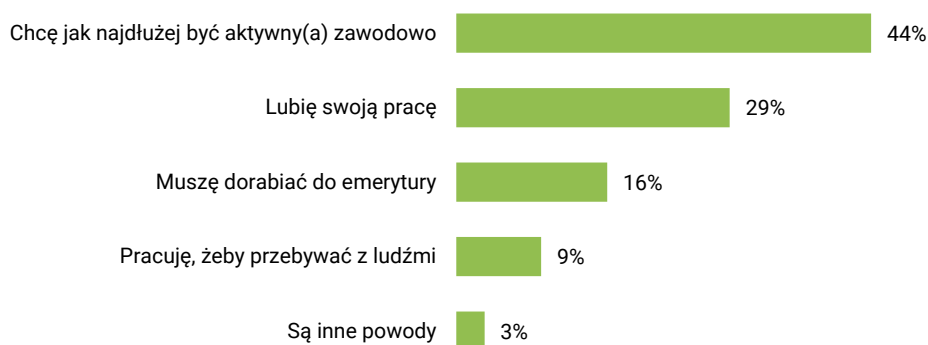
RYS. 4. Czy obecnie, pobierając świadczenia emerytalne, pracuje Pan(i) zarobkowo?
ODPOWIEDZI OSÓB POBIERAJĄCYCH EMERYTURĘ (N=272)

Chcieliśmy dowiedzieć się, co motywuje osoby pobierające emeryturę do dalszej pracy zarobkowej. Najczęściej wymienianym powodem była chęć pozostania aktywnym zawodowo jak najdłużej (44%). Rzadziej seniorzy wskazywali, iż lubią swoją pracę (29%) lub że muszą dorabiać do emerytury (16%). Przebywanie z ludźmi i inne powody pojawiały się sporadycznie.

CBOS

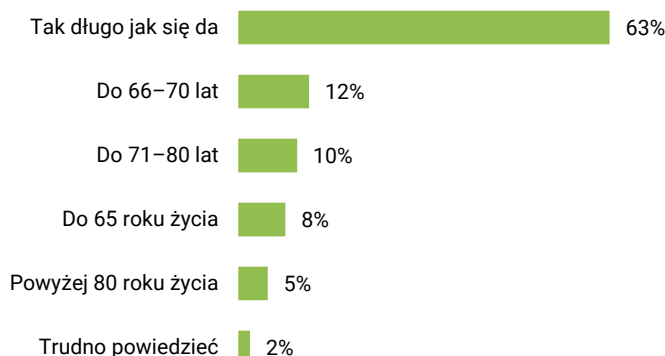
RYS. 5. Dlaczego Pan(i) pracuje? Proszę podać najważniejszy powód
ODPOWIEDZI OSÓB, KTÓRE POBIERAJĄ EMERYTURĘ ORAZ PRACUJĄ (N=50)

Osoby aktywne zawodowo, które zarówno pracują, jak i pobierają emeryturę, zapytaliśmy o planowany czas zakończenia aktywności zarobkowej. Dominującą postawą jest chęć kontynuowania pracy tak długo, jak to będzie możliwe – taką deklarację złożyło 63% respondentów. Wśród osób wskazujących konkretny wiek, najczęściej wymieniano 68 rok życia. W tej grupie mediana wyniosła 70 lat, a średnia – 72 lata.

RYS. 6. Do którego roku życia zamierza Pan(i) pracować zarobkowo?

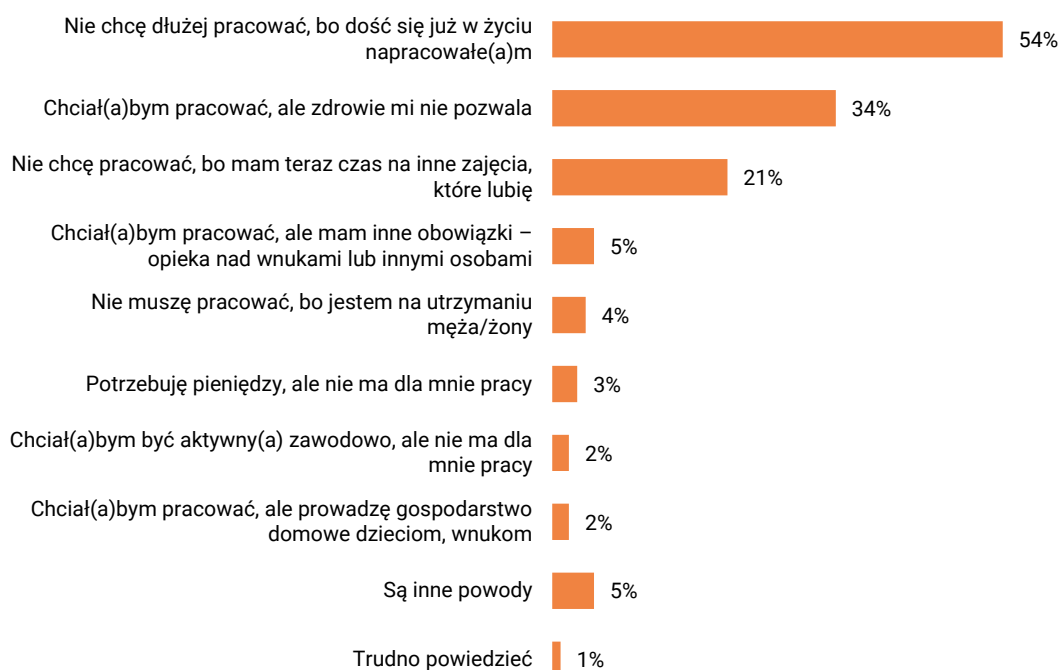
ODPOWIEDZI OSÓB, KTÓRE POBIERAJĄ EMERYTURĘ ORAZ PRACUJĄ (N=50)

Ponad połowa respondentów pobierających emeryturę, którzy nie pracują, uważa, że wystarczająco już się w życiu napracowali (54%). Więcej niż co trzeci (34%) chciałby pracować, jednak uniemożliwia mu to stan zdrowia, a jedna piąta nie pracuje, by dzięki temu mieć czas na inne aktywności (21%). Sporadycznie respondenci stwierdzali, że nie pracują ze względu na konieczność opieki nad innymi osobami (5%), pozostawanie na utrzymaniu męża lub żony (4%), brak pracy (2%) lub prowadzenie gospodarstwa domowego dzieciom lub wnukom (2%).

RYS. 7. Dlaczego Pan(i) nie pracuje zarobkowo?

ODPOWIEDZI OSÓB, KTÓRE POBIERAJĄ EMERYTURĘ ORAZ NIE PRACUJĄ (N=221)

Procenty nie sumują się do 100, ponieważ badani mogli wskazać maksymalnie trzy odpowiedzi

W kwietniu 88% badanych powyżej 60 roku życia deklaroowało, że otrzymuje rentę lub emeryturę. Pobieranie świadczenia nie oznacza wycofania się z rynku pracy, gdyż wielu seniorów wciąż pozostaje aktywnych zawodowo. Jako główną motywację do pracy wskazują chęć pozostania aktywnym oraz satysfakcję z wykonywanej pracy, co potwierdzają deklaracje blisko dwóch trzecich pracujących emerytów o zamiarze kontynuowania pracy tak długo, jak to będzie możliwe. Z kolei osoby nieaktywne zawodowo argumentują swoją decyzję poczuciem przepracowania dostatecznej liczby lat lub problemami zdrowotnymi.